

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' וארא (סדרה) כ"ה טבת תשס"ה

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 243

פנינים יקרים

וידבר אליקים אל משה ויאמר אליו אני ה' (א, ב) ר"ל אם הקב"ה מתנהג עם האדם בבחינת דין ויסורים, אל משה פירוש שהארם רץ לצדיק לגולל לפניו צרתו, עי"ז גורם לויאמר אליו היינו לאדם הסובל אני ה' מדת הרחמים כדי שלא יסבול הצדיק אותם היסורים - כיון שהצדיק מרגיש וכואב אותם היסורים ששמע ממנו והצדיק אינו צריך לסבול אותם יסורים.

וארא אל אברהם וגו' ושמי ה' לא נודעתי להם (ג, ד)... וזה כוונת התחלת הפסוק וארא אל אברהם ויאמר ואנכי עפר ואפר, ושמי ד' לא נודעתי להם, פירוש שהרי אי אפשר להגלות להם בשם הוי' ב"ה דלא היו מסוגלים לסבול את האור מרוב בהירותו וע"כ אני מוכרח לצמצם כדי שיוכלו לקבל השפעתו. (מזן מסא"ג)

והוצאתי אתכם ממצרים (ו, ז) הוציאה אתכם מתוך הסבלנות שיש בכם כלפי מצרים, אמאים בעיניכם את הגלות, ואת תועבותיה, עד כי לא תוכלו לשאתה עוד שכן כל עוד ישראל מסוגלים לסבול את הגלות אין הגאולה יכולה לבוא...

וידעתם כי אני ה' המוציא אתכם (ח, ט) וצריך האדם לידע אף בעת רצון שיש לו קצת דבקות, עכ"ז לא יושבח ממנו שמיכן מצד עצמו לכל חסא ועוון. כי כאשר שוכח האדם ומתגאה ואומר כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, צריכים להביאו במיצר ושיראה כי הכל מאת השי"ת וזהו היסוד לגלות מצרים. (שפת אמת)

ולא שמעו אל משה מקצור רוח ומעבודה קשה (ט, י) מובא מהרה"ק הר"ג מברסלב שאמר שכפי שיעור האמונה כך שיעור הרוחניות, באמונה מועטת עבודתו קשה ובמרוכה עבודתו קלה ומהירה. (לקוטי שיתות)

הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה (י, יא) הן זה שבני ישראל לא שמעו זה בגללי כלשון הכתוב אלי כלומר שמשה תלה את החסרון בו בעצמו שאינו ראוי וממילא אינו יכול להשפיע. (בשם הנועם אלימלך)

הוא אהרן ומשה - הוא משה ואהרן (י, יב-יג) פרש"י יש מקומות שמקדים אהרן למשה ויש מקומות שמקדים משה לאהרן לומר ששקולים כאחד, שאלו תלמידיו את "התורה" מלוכלך כיצד יתכן שהיו בני אדם שקולים, הלא אמרו חז"ל בשם שאין פרצופיהן שוין כך אין דעותיהן שוות. הסביר להם "התורה" בד"א כשבני אדם מחזיקים עצמם ל"יש" ואילו משה ואהרן שאמרו "ונחנו מה" שניהם לא תפסו מקום ובעיני עצמם היו חשובים פחות מעפר ואפר, לכך עשוים להיות שקולים ושווים בדעתם ממש.

הן אני ערל שפתיים (י, יד) משה היה ערל שפתיים כדי שלא יאמרו הבריות שבגלל היות משה רבנו נואם מצוין מחונן ומשבנע ובגללם הצליח להשפיע על העם ולתת להם תורה. אלא מפני ששכינה מדברת מתוך גרונו... (דרשות הר"ן)

בא אל פרעה (י, יז) פרש"י ו"ל והתירה בו כי אני הכבדתי את לבו וכו'... והנה באמת רחוק מרשעים ויפג לבם להאמין בהשגחה פרטית כזו שאין אדם נוקף (חלק י) ואין שום עשב יבש ונעקר וכו' ואין שום תנועה גדולה וקמנה מן הצמצום הראשון עד שפל המדרגה שבארץ ותחת לארץ הכל מאתו יתברך לפי חכמתו. (פרי הארץ) ולכל בני ישראל היה אור במושבותם (י, יח) האמת הוא שבכל אחד מישראל נמצא נצוץ קדוש אשר לא נמצא כמוהו אפילו בהצדיק רק שהאור אינו שוה בהתגלות אצל כל אחד... וזהו כוונת הפסוק, באמת ולכל בני היה אור בכל אחד ואחד נמצא אור הבהיר, אלא החילוק היה במושבתם תלוי איפוא הישיבה של האדם - מושב תם ושלם. (מזן מריון זע"א)

ואנתנו לא נדע מה נעבוד את ה' עד כואנו שמה (י, יט) כל העבודות והמצוות שאנו עושים בעוה"ז אין אנו יודעים אם יש להם ערך וממשות, אם כשרות וטהורות היו כל צרכן ואם היו עשויות לשם שמים, עד כואנו שמה עד אשר נכא לעולם החשבון רק אז יתברר לנו מה היה טוב עבודתנו בעולם הזה. (חידושי הרי"ם) ויקחו להם איש שה לבית אבות (י, כ) שיהיה נאכל בתבונה ע"י חבורות אחים ורעים דבקות ישראל וזכים לבא למדרגה רמה וגבוה דרך פסח וקפיצה ודלוג וכו'.

(עבודת יששכר)

שיחת הרא"ש ז"ע"א פרשת חוקת תש"ל - האשכ - , יאסר ע"י ה"א.

האור זורח מתוך החושך (המשך)

הקנאה התאוה והכבוד שמוציאין את האדם מן העולם (אבות ד) כי אז ילך מדחי אל דחי ר"ל. לכן צריך האדם לדעת כי העבודה בעוה"ז אינו צו דער הערן דעם "לשמה" דוך די בחינה פון "בהמות הייתי עמך" (העבודה בעוה"ז הוא כדי לקלוט בהבנתו את הלשמה דרך הבחינה של בהמות הייתי עמך). דהיינו שלא יצפה לראות את האור ולומר שיפה הבין ושנהיה מציאות של אור וזה יהיה מציאות הקדושה. אדרבה את מציאות הקדושה מוצאים בנעלם. והוא במצב שהאדם נמצא בחושך אלא שיודע שבתוך החושך זורח האור, וכאשר יודע שבתוך החושך זורח האור אז ככל שמעמיק יותר בחשכותו הוא יגלה יותר את האור כמו שאומרים יתרון האור מן החשך (קהלת ב) כי כפי שמכיר את החשך כך יכיר את האור הזורח מתוך החשך.

בעולם הטבע רואים בני אדם כשנכנסים לכזה חשך אז שמים קץ לחיים, כי האדם במצר ואינו מוצא דרך לצאת מהמצר מפני שחי חיים מקריים, אבל הצדיק שמחפש תכלית אז "מן המצר קראתי יי"ה" והרבש"ע מזריח האור מתוך החשך כהמשך הפסוק (תהלים קי"ח) "ענני במרחב יי"ה".

מה זה קליפה? הרבש"ע ברא את עצמו בבחינת אדם ונתן לאדם בחירה. וכשהאדם הולך בדרכי אמונה זהו "אור" וכשאינו הולך בדרך האמונה זהו "חשך". ממי נברא הקליפה? מהאדם שהולך בהיפך הקדושה, הרי שהעדר האמונה והמעשים שהם בהיפך מהקדושה הם שיוצרים את החשך ואת הקליפות.

תכלית הבריאה שצריך דער הערן אז "קץ שם לחשך" (איוב כ"ח) (לקלוט בהבנתו שקץ שם לחשך) כאשר מתחזק באמונה שבתוך החשך זורח האור ומתחזק בלמוד התורה ובקיום המצוות אז הוא מגיע להתגלות האור הבוקע מתוך החשך

{תמצית מהחלק הראשון של השיחה השייך להמשך... אם האדם עובד על עצמו להיות בבחינת "ונחנו מה" אז הוא לא במצב של לומד תורה אלא שהוא מציאות של תורה, הגוף נהפך לכלות הנפש וכל התורה שלומד ומלמד אינו אלא של הרבש"ע, וזה מה שנקרא "תורה לשמה". כדי להגיע ללשמה צריך להגיע למסרקות של ברזל כרבי עקיבא, וכמאה"כ טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך, ע"כ}.

אדם מוכרח לעבור יסורים בכדי להגיע לתקון הנפש, אם לא עובר יסורים אז הוא מלאך. אמנם כל אחד צריך להבין שהרבש"ע לא ברא אותו כדי לענותו, האדם נברא כדי שהחומר יהיה מציאות של קדושה, ומכיוון שע"י הפעולות במדרגות שלו צריך להגיע עד כדי שיתבטל במציאות. "זאל ווערן א מציאות" ומהו המציאות? שבכל כוחותיו יש בחינה שמראה לו שאם לא מצליח בכל ענין שהאדם עוסק בו שלא יתרץ עצמו ושלא יאשים גורמים אחרים, אדרבה ילמד מזה שכל הצלחותיו הקודמים זה רחמים, וזה כל האדם.

מה עושה האדם בחיי הטבע, אם משהו לא הולך כפי שחשב מחפש דרכים לתרץ את עצמו ולומר שזה רק מקרה או שמחפש נאשם אחר להטיל עליו את הכשלון, אבל האמת הוא שצריך לחשוב מדוע הרבש"ע שלח לו מצב כזה שלא מצליח להשיג מטרתו (זה בעבודתו וזה בלמודו) ואולי שם הנצוצות שלו מחטא עץ הדעת כך שהקושי הוא בעצם תקון נפשו, לכן צריך כל אחד להכיר שאין זה מקרה כלל.

העבודה הזאת קשה מאד כי כאשר לא הולך לאדם כפי שמתכנן הוא נכנס עמוק בפחדים, נכון שצריך מאד לפחד שלא יפול בכוחו ויאבד את הנשימה שלו, כי הסערות החזקות מאד בעמקות הקליפות עלולים להביא את האדם אל

החשך - כלומר שהחשך, כשהוא "חשך" מאיר - ואין לך קטרוג גדול מזה, לכן צריך ל"דומיה", שווייגין (לשתוק), דהיינו להיות בחטאתי נגדי תמיד ולא לחפש את האור, אלא להאמין שיתרון האור בתוך החשך.

הכרת ה"דומיה" שבאה לאדם היא ההכרה שהוא בסכנה הכי גדולה שיכולה להיות, כי הוא צריך לעבוד את הבורא יתברך שמו ממציאותו שהוא גוף-אנוש, שהוא זה שמהפך את הבריאה האלקית ועושהו לקליפה ואז הוא מציאות בהמה, ואיך הוא מקוה להפוך את החשך והקליפות בחזרה לאור, הלא מותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל מלבד מהנשמה וכו'. הרי שאין סכנה גדולה מזו. העובדא שהיו צדיקים גדולים אשר אבדו את הכל בגלל מחשבה אחת ונעשו צדוקים. לכן עדיף להיות במצב של "דומיה" ורק לקיים את ה"חטאתי" נגדי תמיד, ולהאמין שבתוך החשך זורח האור וכן להתחזק בלמוד התורה ובקיום המצוות, והקב"ה יגיעו לקץ שם לחשך.

הרבש"ע רוצה עבודה ע"י בחירה ולא על ידי מלאך, לכן בשעה ששומעים מילה מהחבר צריך שיעשה רושם, וכן בשעה שלומדים צריכים לחזור עשרות פעמים, כי אפילו בעל הכשרונות הגדולים ביותר אם לא חוזרים שוכחים, כמו שאמרו חז"ל (אבות פ"ה) הפך בה והפך בה דכולה בה, כל אחד שומע לפי שרשו, אבל אם זה רק שמיעה בלי עבודה שבלב חבל על הדבורים. כי לא יעשו רושם. ועד מתי ימשך הגלות?

ולמה צריכים כאבים? כי בלי כאבים שמנת עבית כשית ותשכח א-ל מחוללך (דברים ל"ב), הכאב שלו הוא כדי שיגיע לחיי נצח שבלעדי זה אינו יכול לצאת מהמציאות שלו, כי הגוף רוצה את שלו, הלא לעבוד את הרבש"ע זה ענין של עתיד והגוף רוצה את העכשיו והם התאוות הרגעיות שלו. והאדם אינו יכול לצאת מזה, ומכיוון שהאדם בא לעולם הזה בכדי לתקן את התאוות, ואם לא יהיו לו כאבים, אז יגיע לבחינת כל באיה לא ישובון (משלי ב')

שמהפך את החשך ומהפך את התורה לתוהו ובוהו שלפני הבריאה, אז הוא לא מציאות אנוש, ואז נהיה: בראשית ברא אלקים (בראשית א. א) את שהוא נהיה אלקים מדת הדין שדן כביכול את הקב"ה שמה אני בורא אף אתה בורא כי מהפך את הגוף לנפש.

כל זמן שאין האדם מהפך את החשך לאור אז כאשר הוא בחשך הוא נמצא בהרגשה של עצבות ויאוש וכשהוא באור הוא מרגיש טוב. אז אף שהוא מודה להקב"ה אין בזה שלמות כי זה מצות אנשים מלומדה שמרגישים טוב בזמן שיש הרגשת אור ונמצאים בצער מתי שיש הסתר פנים. הער דנקט דער רבש"ע כמצות אנשים מלומדה. (מודה להקב"ה כמצות אנשים מלומדה).

כשהאדם מגיע לדרגה שהוא בטל במציאות נהיה אצלו "דומיה" (מבחינת לך דומיה תהלה - תהלים ס"ה) כי בשעה שמהפך את החשך לאור צריך האדם להמשיך ולראות את עצמו בחשך כי אם מאבד את החשך, אזי בנשימה אחת עלול להיות האפיקורס הכי גדול בעולם כי הוא נכנס לגאווה שהגיע למציאות בורא. ובוהו הוא משיג את ההיפך מהציפיה כי אין אני והוא יכולים לדור במדור אחד (ערכין טו) על כן צריכים להזהר מאד שלא לרצות לצאת מהחשך העצמי בשעה שהאור בוקע מתוך החשך.

כשהאדם חוזר לחשך הכי גדול ומשיג את האור הכי גדול מה יעשה שלא לאבד את החשך שלו? יקיים מה שכתוב (תהלים נ"א) וחטאתי נגדי תמיד! דהיינו לראות את ה"חטאתי" איך שהוא מקיף אותו בכל הצדדים איך שאני כולי פגמים ואיך שכל הלבוש שלי כולו "נגע", ואם חס ושלום האב איך דער הערט דעם מציאות האור האב איך דאך הריין געבריינקט דעם אור אין מיין חטאתי האב איך דאך געמאכט העס זאל זייען האור בתוך החשך ואין לך קטרוג גדול מזה. (אם ח"ו הכנסתי את מציאות האור, הרי הכנסתי את האור בתוך החטאתי, גרמתי שיקרין אור בתוך

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

243
T

המשך מעמ' קודם

אין כלום מעשירותו של העשיר כן אין לי כלום מהתפלה שהרבש"ע מתפלל. כי האמת הוא שהיתב"ש המתפלל רק נראה כאלו אני מתפלל.

זה מה שאמר הקב"ה על משה רבינו (במדבר י"ב) כי בכל ביתי נאמן הוא, כי משה ראה באספקלריא המאירה שרק ה' הוציא את בני ישראל ממצרים, ומחמת בהירות זו אמר הקב"ה (שם): פה אל פה אדבר בו, דהיינו שהקב"ה דיבר בינו לבין עצמו ע"י האנוש.

על כל אחד מוטל להגיע לתכלית ואסור לומר זה לא בשבילנו כי רק בזה נגיע למחות עמלק כי נגיע למציאות מה אני בורא אף אתה בורא, וממילא תכרת כל הקליפות כי נכיר בבירור שממך הכל ומידך נתנו לך (דה"א כ"ט) רק שצריך להיות מוכן למסרו של ברזל כמו ר"ע, שרק עיי"כ יצאה נשמתו באחד ולא הרגיש גוף. במסרו של ברזל כי הגוף כבר לא היה גוף. ואז אין כבר נסיונות כי קיימת המושג אנוש כמציאות גוף. והמציאות הזאת מתבטלת, וזהו הגאולה האמיתית שלמות הבריאה משיח בן דוד מחית עמלק אכ"ר.

כי למה שירצה לצאת מהתאוות שלו העכשוויים, בשביל לעבוד את ה' שהוא ענין של עתיד, ואם לא יהיו לו כאבים הוא יצטרך לרדת עוד פעם לעוה"ז כדי לתקן את התאוות שלו, ומדוע יצטרך כל זאת?!. אולי יחוס עם עני ואביון אולי ירחם, אולי ירד בשביל נשימה אחת להתבונן בשפלותו ולהכיר במצור שלו, עיי"ז יקיים מאויבי תחכמי (תהלים קי"ט צ"ח) ויהי די באיזה כאב קטן ותו לא. כל אחד יכול לראות את עצמו שהוא במצור ולעבוד על עצמו באותו עבודה, לכן אני מבקש מכם שתהיו עקשנים בעבודה, היצר הרע שנותן לכם הפרעות הם כדי שתגיעו לעליה יותר גדולה, וגם שהמכות אינם בשביל להשבר, אלא כדי להכיר את הרחמים, לכן נלמד מהיצה"ר שפעמים אין ספור חוזר על אותה מחשבה. כך אנו לא נעשה את החיים במצות אנשים מלומדה ולא נכנס לבית הכנסת כמו שהחמור נכנס לאבוס בעליו, אזא פנים האט דאס (פנים כאלו יש לזה...) הרבש"ע רוצה ממני שבשעה שאני נכנס לביהכ"נ שהתפללות לא שלי הם רק רחמים, וזהו כל עצמותי תאמרנה ה' (תהלים ל"ה י') שהוא ההכרה שהכל ה' רחמים ולא טבע, וכמו שלעני

שהשמחה במעונם

הר"ר מנחם יהושע רובינפלד ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר ישעיה רובינפלד ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר שמואל שכטר ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר נחום פסחוביץ ומשפ' להולדת הבן
הר"ר איתן ביטון ומשפ' להולדת הבת

ח"ל ע"י
משרכת החברות
רח' שני 3
02 - 5829688 ☎
02 - 5325477 :פקס
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

לעילוי נשמת

מרת יוכבד באבא מרים ע"ה בת משה שלמה ז"ל נלב"ע כ"ז שבט
ת. נ. צ. ב. ה.